AHKAMI SORULAR

TAVLA

SORU : Selamun aleykum. Size sorum şu:

1- Tavla ve satranç oynamak haram mıdır?

2- Ben bir öğretmenim, okulda bazen çocuklara yaptıkları yaramazlıklar, terbiyesizlikler vs. nedenlerle kızıyor, bazen bağırıyor ve bazen tokat atıyoruz. Bu yapılanlar keyfi değildir. Buna rağmen bu yaptıklarımız doğru mudur?

3- Eskiden borç aldığım ve ödeyemediğim birisine şimdi borcumu ödemek istediğimde o kişiyi bulamazsam, yapmam gereken nedir? Ayrıca üzerinden belli bir süre (2-3 yıl) geçen bu borç paraya fazladan bir para vermeli miyim? Yoksa parayı aynı miktarda mı ödemeliyim? Burada şu da var ki, o para değer kaybına uğramıştır.

CEVAP: Satranç ve tavla oynamak haramdır.

Terbiye edecek kadar yapılan baskının sakıncası yoktur.

Eğer bulmak konusunda ümitsiz iseniz aldığınız para miktarınca borçlu olduğunuz şahıs adına sadaka veriniz.

SATRANÇ

SORU 1: Satranç oyunu ilim, hüner, beyin sporu unvanı ile oynansa ve hiçbir bahis ve kumar olmazsa sakıncası var mıdır?

CEVAP 1: Satranç oyunu caiz değildir. Evet, oyunun hiçbir merhalesinde maddi bahis olmazsa caizdir. Fakat görünen o ki bu farzımız gerçekleşmemiştir.

SORU 2: Satranç, tavla ve buna benzer diğer oyunları oynamanın hükmü nedir?

CEVAP 2: Tavla ve satranç haramdır. Aynı şekilde diğer bahisli oyunlar da haramdır. Aynı şekilde ihtiyat-ı vacip gereği halk nezdinde (örfte) kumar aleti olarak tanınan oyunlarda da bahissiz oynamak haramdır.

SORU 3: Satranç oynamamın (kumar olarak değil) sakıncası olmaması için bu konuda başka bir müçtehide dönebilir miyim ? (Taklit edebilir miyim?)

CEVAP 3:Dönemezsiniz.

SORU 4: Satranç oynamanın hükmü nedir? Acaba oynayabilir miyiz?

CEVAP 4:Haramdır.

SORU 5: Acaba Satranç helal mıdır?

CEVAP: Satranç bahissiz dahi oynansa haramdır.

SORU 6: Günümüzde satranç, bilardo ve buna benzer oynanan oyunlar konusunda değerli görüşünüz nedir? Zira bu oyunlar günümüzde şehirlerde rahat bir şekilde oynanmaktadır.

CEVAP 6: Satranç haramdır ve bilardo da bahisli oynanırsa haramdır. Hatta bölge halkı nezdinde (örfte) kumar aleti olarak bilinirse bahissiz dahi oynansa ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir.

SORU 7:Satrancı sadece zihin ve hafıza için oynamanın hükmü nedir?

CEVAP: Haramdır.

SORU 8: Satranç oyununu insanın hafızasını güçlendirdiği için oynamanın hükmü nedir?

CEVAP 8:Haramdır.

SORU 9: Satranç oyununu bahis olmadan sadece spor oyunu olarak oynamak haram mıdır?

CEVAP : Haramdır.

SORU 10: Size göre satranç ve pasörün hükmü nedir?

CEVAP 10: Satranç oyunu –bahissiz dahi- haramdır. Pasör oyunu ise bahisli oynanırsa haramdır ve bahissiz oynansa ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir.

SORU 11: Acaba satranç oyunu bahissiz oynanırsa ve örfte de kumar aleti olarak bilinmediğini göz önünde bulunduracak olursak caiz midir?

SORU 11: Satranç oyunu şu ana kadar dünyada kumar olarak bilinmektedir ve oynamak haramdır. Aynı şekilde tavla. Pasör ise sizin şehrinizde kumar aleti olarak bilinmiyorsa sakıncası yoktur.

SORU 12: Acaba satranç ve pasör haram mıdır?

CEVAP 12: Satranç haramdır ve pasör ise eğer sizin şehrinizde bahissiz oynanıyorsa, bahissiz oyun caizdir.

GEÇİCİ EVLİLİK-MUTA

SORU 1: Bayanlar hamile kalmamak için (Hap, iğne...) gibi şeyler kullanırlarsa ve yüzde yüz hamile kalmayacaklarını bilirlerse, geçici evlilikte yine idde beklemeleri gereklimidir?

CEVAP 1: Eğer ilişki gerçekleşirse idde beklemesi gereklidir. Hamile kalmaktan korunsa bile durum aynıdır.

SORU 2: Dinsiz bir bayan ile muta etmek caiz midir? Kâfir bir bayan ile muta etmenin hükmü nedir?

CEVAP 2: Kitap ehli olmayan kâfir bir bayanla caiz değildir. Zerdüşt ile de ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir. Yahudi veya Hıristiyan bayanla muta etmenin sakıncası yoktur, fakat Müslüman eşi olmamalıdır.

SORU 3: Erkek yolculukta eşinin izni olmadan başka bir bayanla muta yapabilir mi?

CEVAP 3: Müslüman bir bayanla muta yapabilir.

SORU 4: Bir kız ve erkek evlenmek isterlerse fakat birbirlerini tanımak için daimi evlilikten önce muta yapmaları gerekirse, fakat kızın babası toplumun yanlış kültüründen dolayı buna izin vermezse, acaba kız ve erkek kızın babasının izni olmadan geçici evlilik (muta) yapabilirler mi?

CEVAP 4: Caiz değildir ve akitte batıldır.

SORU 5: Muta evliliği ne demektir?

CEVAP 5: Muta evliliği geçici evlilik, hüküm açısından daimi evlilik gibidir, fakat bazı hükümlerde farklıdır.

SORU 6: Budist bir bayan ile geçici evlilik yapılır mı?

CEVAP 6: Caiz değildir.

SORU 7: Yahudi veya Hıristiyan bir bayanla geçici evlilik akdini İngilizce veya başka bir dilde okumak caiz midir?

CEVAP 7: Sakıncası yoktur. Eğer kadından vekalet alınarak Arapça okuma imkanı varsa Arapça okunmalıdır. Bu da mümkün değilse başka dilde okunabilir.

SORU 8: 31 yaşında ekonomik olarak kendi başına müstakil olan bir kızla, cinsel ilişkiye girmemek şartıyla babasının izni olmadan muta yapmak caiz midir?

CEVAP 8: İhtiyat-ı vacip gereği caiz değildir.

SORU 9: Geçici evlilikte iki tarafta buluğa ermişse, şahitlerin olması gereklimidir?

CEVAP 9: Daimi veya geçici evlilikte şahit gerekmez. Fakat evlenmemiş bir kızla evlenmek için velînin izni şarttır.

SORU 10: Gizli, kuytu bir yerde baş başa kalmış bir kız ve erkeğin günaha düşmemek için kızın babasının izni olmadan muta yapmaları caiz midir?

SORU 10: Bu durumda bile baba izni gereklidir.

SORU 11: 22 yaşından fazla, müstakil bir kızla, bekâretini bozmamak şartıyla muta yapmak caiz midir?

CEVAP 11: Caizdir, fakat ihtiyat-ı vacip gereği baba veya büyük babanın izni şarttır.

SORU 12: Evli bir kadınla muta yapılır mı?

CEVAP 12: Caiz değildir. Büyük günahlardandır ve ebedi olarak haram olunur.

SORU 13: Yurt dışına fazla yolculuk yaptığım için günaha düşmekten korkuyorum. Bu durumda hanımımın izni olmadan Ehl-i Kitap bir bayanla muta yapabilir miyim?

CEVAP 13: Caiz değildir. Kadın Müslüman olursa ancak muta yapabilirsiniz.

SORU 14: Ehl-i Kitap olmayan kadınlarla muta olmadan her hangi bir ilişki kurmak caiz midir?

CEVAP 14: Caiz değildir.

SORU 15: Fahişe bir kadınla muta yapılır mı?

CEVAP 15: Sakıncası yoktur. Fakat ihtiyat-ı vacip gereği tövbesinden sonra

yapılmalıdır. Tövbe etmesi de zina davet edildiğinde kabul etmemesi ile belli olur.

SORU 16: Kız ve erkek birbirleriyle evlenmek isteyip, birbirlerini daha yakından tanımak için daimi evlilikten önce geçici evliliği kızın babasının izni olmadan yapsalar, acaba bu şekilde geçici evlilik sahih olur mu?

CEVAP 16: Caiz değildir. Akit de batıldır.

SORU 17: Eğer kızın babası ve büyük babası ölmüşse, (kızın rizayeti ile) kız ile muta yapılabilinir mi?

CEVAP 17: Eğer kız fikirsel olarak rüşt etmişse yani; kendi maslahatını anlayacak, belirleyebilecek durumda ise sakıncası yoktur.

SORU 18: Ehl-i kitap ile daimi veya geçici evliliğin (Hıristiyan, Yahudi) hükmü nedir?

CEVAP 18: Müslüman bir erkeğin Ehl-i kitap biriyle daimi evlilik yapması ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir, fakat Müslüman eşi olmamak şartıyla muta, geçici evlilik yapması caizdir, eğer Müslüman hanımı varsa izni olmadan sahih değildir. Hatta

hanımının rizayeti olsa da ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir.

SORU 19: Lütfen mutanın iddesinin ne demek olduğunu açıklar mısınız?

CEVAP 19: Mutanın iddesi ihtiyat-ı vacip gereği iki kâmil hayızdır. Eğer kastınız muta ve iddenin manası ise; kadının eşinden ayrıldıktan sonra evlenmekten kaçınması ve iddenin hükümlerini riayet etmesidir. Muta ise geçici evlilik demektir.

SORU 20: Acaba kadın ve erkek kendileri geçici evlilik aktı okuyabilirler mi?

CEVAP 20: Okuyabilirler.

SORU 21: Kadının kocam yok demesi yeterli mi? Araştırma yapmak gerekir mi?

CEVAP 21: Yeterlidir. Araştırma yapmaya gerek yoktur.

SORU 22: Evlenmek veya herhangi bir yakınlık ilişki kurmak amacı olmadan, sadece mahrem olabilmek için yapılan muta da velinin izni gereklimidir?

CEVAP 22: Eğer bakire olsa bu surette de velî izni gereklidir.

SORU 23: Batı ülkelerinin birinde yaşayan Müslüman olmayan bir bayanla muta yapması caiz midir?

CEVAP 23: Eğer daimi evli olduğu Müslüman eşi yoksa Hıristiyan veya Yahudi bir bayanla muta yapması caizdir.

SORU 24: Benim bir kız arkadaşım var, sadece konuşmak, gülmek için onunla muta yapmak caiz midir? Cinsel olarak hiç bir ilişki söz konusu değildir. Sadece rahat konuşabilmek için böyle bir muta yapmak caiz midir?

CEVAP 24: Kızın babasının veya büyük babasının izni olursa sakıncası yoktur.

SORU 25: Acaba önceden resmi olarak evlenmeyen ve hiç bir yerde evlilik kaydı bulunmayan ve bakire olmayan bir kızla muta yapılabilinir mi?

CEVAP 25: Geçmişteki evliliği şer'i ise ikinci evlilik için baba izni gerekmez.

SORU 26: Selamun aleykum; fahişe kadınların iddesi ne kadardır? Acaba onlarla muta yapmanın sakıncası var mıdır?

CEVAP 26: Onlar ile evlenmek ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir. Zinanın iddesi yoktur.

SORU 27: Ehl-i Kitap olan bakire bir kızla babasının izni olmadan geçici evlilik yapmak caiz midir?

CEVAP 27: Baba izni gereklidir. Eğer bu sorumluluğu kendine bırakılmışsa sakıncası yoktur.

SORU 28: Muta nikahı ile ilgili bilgileri öğrenmek istiyorum.

CEVAP 28: Ehl-i sünnet ve Şii alimleri geçici evliliğin-mutanın dinimizde olduğunda hemfikirdirler. Mübarek ayeti kerime “Kadınlardan biriyle evlenerek faydalandığınız takdirde mehirlerini kararlaştırıldığı veçhile verin.” (Nisa, 24) özellikle ibn-i Abbas’ın kıraatine göre muta hakkında nazil olmuştur.

Fakat Ehl-i Sünnet bu ayetin nashedildiğini Peygamber (s.a.a)’in haram ettiğini iddia ediyorlar. Fakat bu ayetin nashedilmesi söz konusu bile değil. Böyle bir nash olayı olmamıştır.

Zira haber-i vahit ile bir ayet nashedilemez. Bu ayeti nashettiği iddia edilen ayetinde bu ayetle hiçbir çelişkisi yoktur. Örneğin şöyle iddia ediliyor: Miras ayeti bu ayeti nashetmiştir, zira muta edilen bayan muta ettiği eşinden miras alamaz.

Fakat ayetin manası ve içeriği umumidir ve bunu kısıtlamak mümkündür, şöyle ki; muta edilen hanımdan başka bütün eşler kocalarından miras alabilirler. Örneğin; Arapçada söylenen bir deyim şöyledir;

Alimlere ikramda bulun dedikten sonra fasıklara ikramda bulunma sözünü zikrettiğimizde, fasık olan alimlere ikram etmememiz gerektiğini anlamaktayız, fakat hiçbir alime ikram etmeme diye bir şey söz konusu değildir.

Hakeza idde ve boşanma ayeti, zira mutada idde ve boşanma olmadığını iddia ediyorlar. Bununda ne kadar yanlış bir delil olduğu apaçık bellidir. Zira; Muta daimi evlilik gibidir ilişki gerçekleştikten sonra bayanın belirli bir dönem temizlenmek için beklemesi gerekir ve iddesi vardır.

İkinci olarak boşanma ayeti daimi evlilik içindir, muta ile hiçbir alakası ve ilgisi yoktur, konumuz dışındadır. Öyleyse nasıl olur boşanma ayeti muta ayetini nashedebilir?

Üçüncü olarak boşanma ayetinin de konumuz ile ilgili olduğunu kabul edecek olursak ve muta ayetine de şamil olduğunu kabullenirsek bile bütün evlilikler için boşanma vardır, muta içinde boşanma vardır diyebiliriz. Böylelikle hiçbir çelişki olmaz. Zira umumi hüküm hususi hüküm ile sınırlandırılabilinir….

Diğer taraftan bu ayetin nashedildiğine dair elimizde hiçbir delil bulunmamaktadır. Zira ashap arasında da bunu görmek mümkündür. İbn-i Abbas, hz. Ali (a.s) ve Ömer b. Hattap hatta Ömer b. Hattab'ın kendisi şöyle diyordu:

"Peygamber (s.a.a) zamanında iki muta vardı (amel ediliyordu) ben onların ikisini de haram ediyorum. Hacc mutası ve nisa mutası (geçici evlilik)"eğer muta nashedilmiş idiyse niçin Ömer b. Hattab haram ediyor?

Hz. Ali (a.s) şöyle buyuruyor: "Eğer Ömer mutayı haram etmeseydi şaki (taş kalpli, eşkıya) insandan başkası zina etmezdi."

Bu konu hakkında Suyuti'nin ed-Dürrü'l-Mensur kitabına bu ayetin tefsirinde müracaat edebilirsiniz.

Ayrıcı sitemizde bu konuyu geniş bir şekilde inceleyen makalemiz bulunmaktadır. Oraya da müracaat edip daha çok bilgilenmenizi tavsiye ederiz. www.al-shia.org

SORU 29: Kadının haberi olmadan veya kadından izinsiz ve habersiz erkek muta nikahı yapabilir mi?

ÜLKE: TÜRKİYE

CEVAP 29: Eşin izni gerekli değildir.

SORU 30: Kız ile erkek evlenmek isteyip, fakat birbirlerini tanımak için daimi evlilikten önce geçici evlilik (Muta) yapmak isterlerse, fakat kızın babası buna izin vermezse, acaba kız ve erkek, kızın babasının izni olmadan geçici akit okuyabilirler mi? Muta yapabilirler mi?

CEVAP 30: Caiz değildir. Okunan akit batıldır.

SORU 31: Bir kız ile sadece mahrem olmak için bekâretini bozmamak şartıyla muta yapılsa, kız ise kendi maslahatını bilebilecek bir durumda ise, yine de babanın izni gereklimidir? Eğer harama düşmekten korkuluyorsa nasıl olacak;

CEVAP 31: Baba veya büyük babanın bu durumda da izni şarttır. Elbette kız müstakil bir şekilde yaşantısını temin ediyorsa da –ihtiyat-ı vacip- gereği izin gereklidir.

SORU 32: İslam'da mutanın müddeti, süresi ne kadardır?

CEVAP 32: İki tarafın anlaştıkları müddet miktarındadır. Fakat iki taraftan her birinin ihtimal verilen ömründen fazla olmamalıdır.

SORU 33: Acaba erkek hanımının kız kardeşi ile geçici veya daimi evlilik yapabilir mi?

CEVAP 33: Erkek hanımını boşayıp, ric'i boşanmanın iddesi bittikten sonra hanımının kız .kardeşi ile geçici veya daim evlenebilir. Bundan önce caiz değildir. Akitte batıldır